

Kleine observaties uit het land van dingetjes maken

Japan, een land met 129 miljoen inwoners. Japan een land waarvan een groot deel bestaat uit steile bergen en heuvels, ongeschikt voor landbouw of wonen. Naast het ophalen van vis uit zee, ga je dan om de monden te voeden "dingetjes maken" zoals ooit een hogleraar Economie zei. En daar moet je dan heel goed in worden.

Overall zie je aaneengeschakelde bebouwing van huizen, kantoren, bedrijfsgebouwen tot zware industrie als scheepsbouw. Er zijn veel mensen en een kleine stip op de kaart is als snel een stad met 500.000 inwoners. In de stedelijke gebieden ga je daar met de auto doorheen via een stapeling en een spaghetti van snel- en tolwegen doorheen: hoe hoger de weg ligt, hoe duurder. En zo dender je anderhalf uur lang op 40 m hoogte over Osaka en Kobe, begeleid door de stem van het navigatiesysteem, die elke minuut een mededeling heeft: attention for a lane merge, bear right at the fork, tollgate ahead etc.

Binnen de stad wordt ook gewerkt in lagen, uiteraard de grond in voor de trein en de metro en de grond en lucht in voor het parkeren in parkeerflats. Het maaiveld wordt maximaal benut en de entreehallen van kantoren worden openbaar gebied, een gebied waar je ook een aanschaf bakje sushi of noodles kan nuttigen.

Ook op de hogere lagen tref je tussen de kantoorverdiepingen openbaar gebied aan. Bijvoorbeeld een 6e verdieping met een winkel of een galerie en een daktuin op de in het complex opgenomen theater. Vormen de daken van de lagere bebouwing straks een groene zone?

Kantoor Ginza
Shokiku plein, Tokyo
architect Kengo Kuma

Als je maar weinig grondoppervlakte hebt bedenk je andere oplossingen. Om ruimte te sparen komen de slangen van de benzine pompen uit het plafond. Ja zo kan het ook. Het is efficiënter om het verkeer op een kruispunt stil te leggen zodat alle voetgangers kris kras kunnen oversteken dan het kruispunt op te splitsen in verschillende losse bewegingen. Ja zo kan het ook.

Er is veel aandacht voor het ambacht.

De details van de op knopen lijkende houtconstructies van de boeddhistische en shinto tempels getuigen van veel vakmanschap. Maar de plaats van het ambacht is anno 2018 niet weg te denken.

Bijvoorbeeld in het werk van papier kunstenaar Eriko Horiki: door verschillende lagen washi papier te gebruiken en elke laag anders in kleur of structuur of toevoegingen als zijde vezels en bamboe te maken wordt afhankelijk van de lichtinval een heel ander beeld geschapen. Deze papier werken worden ontwikkeld juist voor grote architectonische toepassingen Een nieuwe toepassing van oude technieken leidend tot vernieuwende beelden?

Ook Kobayashi, zijde kunstenaar, laat in zijn zijde verf technieken enerzijds ambacht en anderzijds nieuwe richtingen zien.

Links : Olive bay bar Hotel,
bron website Eriko Horiki,

Rechts: City of Wind
bron website Kobayashi

Aandacht voor detail met zijn schijnbare eenvoud zie je ook terug in de gebouwen van architect Kengo Kuma. Beelden spreken voor zich. Het werk van architect Tadao Ando geeft vooral een afgewogen beeld en straalt vooral rust uit.

Culture Tourist information Center, Tokyo
architect Kengo Kuma

Izumo Taisha Shrine
Izumo

boven: Sunny Hills store, Tokyo
architect Kengo Kuma
onder: een mooi hapje

Nu wordt de rust ook ondersteund door de volksaard. Je gooit niets op straat (er zijn ook geen prullenbakken) en in de stedelijke centra geldt een rookverbod op straat, je fiets parkeer je alleen op daarvoor bestemde plekken. Regels en regels en die braaf volgen dat gaat bij mij wel kriebelen, maar toch voegen tradities en rituelen ook iets toe aan de beleving. Zomaar drie voorbeelden:

- Eerst de schoenen uit dat geeft een overgangsmoment. Je stampt niet door.
- Bij een korte workshop zijde- shibori schilderen wordt het uiteindelijke werk niet zomaar meegeven maar eerst voor een ieder met show uitgerold: Ishi- Ni- Saan (1,2,3 et voilà)
- De tas met aankopen niet over de toonbank aangeven maar even aan naar de klant toebrengen

De laatste foto die ik in Japan maakte is van de draaikolken bij Naruto. Die worden veroorzaakt door de grote hoeveelheden water die zich bij eb en vloed door de nauwe opening Shikoku en Honshu perst: De kolk voelt als de dynamiek van het land, een onmeetbare hoop beweging die uiteindelijk uitmondt in rust enerzijds en kleine stromingen die het begin vormen van (nieuwe) pareltjes anderzijds.

Tadao Ando museum, Naoshima
architect Tadao Ando

Een doorkijkje in dorpje van Iwami Ginza
zilvermijn

Draaikolken bij Naruto

4 monniken (2018)

Japanese warriors (2018)

Tokyo, 2 zijdig (2018)

Iwami ginzan 1 (2019)

Iwami ginzan 2 (2019)

Japan was een belangrijke zilver producent. Halverwege de 17e eeuw was de productie op zijn hoogtepunt. De opbrengst in Iwami Ginzan bedroeg naar schatting een derde van de wereldproductie.

De zilvermijn Iwami Gizan stond tijdens zijn gebruik permanent onder water. Om het zilver te kunnen delven was een heel leger mensen met een samenstel van bamboehevels bezig de ondergrondse gangenstelsels, soms niet meer dan 50 cm hoog, voldoende droog te pompen om hun collega's voor de verdrinkingsdood te behoeden.

Iwami Ginzan behoort nu tot het UNESCO wereld-erfgoed.

Kyoto gardens (2018)

Japan Lady, 2 zijdig(2019)

sjaals (zijde) (2018)